

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Baptismo Et Confirmatione - Dvobus Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIV. Quod Baptismus non faciat homines impeccables.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53934](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53934)

sua mortale; ergo est in nobis iniquitas; ergo tenebrae; ergo Belial: ergo est conuentio luci ad tenebras, iustitiae ad iniquitatem, Christo ad Belial; non enim iniquitas desinit esse ini-
quitas, quia non ponitur, ut notum est. Porro Catholici non
negant esse in homine vetustatem carnis, & nouitatem spiri-
tus, cum fateantur esse in nobis concupiscentiam, quae est lex
membrorum pugnans cum lege mentis, ad Rom. 7, sed eam
negant esse peccatum, nisi quando libera voluntate eius desi-
deriis consentimus.

NON V M caput continet ea loca, quae docent, Deo odio
esse peccata. Psal. 5. *O disti omnes, qui operantur iniquitatem.*
Psal. 44. *Dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem.* Sap. 14. *O-
dio est Deus impius, & impietas eius.* Ex his enim locis effi-
citur, ut aut Deus in iustificatione penitus tollat peccata, ita ut
nihil sit, quod odio habere possit; aut certe nihil omnino re-
mitrat, ne obligationem quidem ad paenam. Si enim pecca-
tum maneret, Deus illud odisset; si odisset, punire vellet; si pu-
nire vellet, non ignosceret. Itaque dicere Deum non imputa-
re peccata, quae vere manent, atque ea nolle punire, est mani-
festa contradictione secundum Scripturas sanctas, quae Deum
hostem, & vindicem peccatorum seuerissimum ubique de-
scribunt.

Argumenta aduersariorum non aliud probant, nisi concu-
piscentiam esse verè peccatum, licet ei nō consentamus. Quæ
omnia soluta sunt à nobis in disputatione de peccato ori-
ginis.

CAPVT XIV.

Quod Baptismus non faciat homines impec- cabiles.

NON ad effectus Baptismi, quos aduersarij confin-
gunt, veniamus. Et quoniam ea ferè omnia, quæ
hic dicenda essent, ad alia loca propriè spectant,
& hic solum tractantur propter canones Concilij
Tridentini de Baptismo; solum breuissimè rem attingemus,
tot propositionibus constitutis, quot sunt Concilij cano-
nes.

ATQVM

f 3

Sit

Sit igitur PRIMA propositio: *Baptismus non id efficit, ut baptizati non possint gratiam Dei amittere, nisi nolint creare.* Hæc expresse habetur can. 6. Concilij. Sunt autem quædam breuiter annotanda. PRIMVM, fuisse olim duos errores apud veteres. VNS fuit Iouiniani, qui, ut referunt Hieronymus, lib. 2. contra Iouinianum, & Augustinus libro deindebus, cap. 82. docuit, hominem vere baptizatum non amplius peccare, & si forte peccat, non fuisse tuncum, nisi qua. Argumentum præcipuum erant illa verba, 1. Ioan. 3. mnus qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quia semper ipse in eo manet, et non potest peccare, quoniam ex Deo natus est. Et 1. Ioan. 5. Qui natus est ex Deo, non peccat, sed generatio Dei conseruat eum. Refellit hunc errorem accurate S. Hieronymus loco notato: & certè Scripturæ diuinæ plurim occurunt, ut illa Rom. 11. Tu si fidei satis, noli altum operi, sed time, et c. Et Hebr. 6. Impossibile est eos, qui semper sunt illuminati, et c. Et Pet. 2. Melius erat enim non cognoscere quam iustitiae, et c. Denique, Actor. 8. aperte legimus, Simone credidisse, et Baptismum suscepisse: & tamen ibidem legimus eius ruinam. Porro testimonia ex epist. Ioannis accipienda sunt in sensu composito, quemadmodum & illud, Matth. 7. Non potest arbor bona malos fructus facere: nimis dum manserit arbor bona. Solùm enim vult Ioannes ostendere, non posse consistere veram iustitiam & charicatem cum peccato mortali, proinde non esse iustum, qui male agit. Ita exponunt Augustinus, tract. 5. in epistola Ioannis, & Hieronymus lib. 2. in Iouinianum.

ALTER error quorundam fuit, qui, ut Augustinus refert, lib. 21. de ciuitat. Dei, cap. 25. docebant baptizatos non posse damnari, etiamsi perditissimè viuerent, modò ab Ecclesia Catholica non recederent. Refellit hunc errorem Augustinus ipsum ex clarissimis testimoniis Scripturarum: & præterea librum integrum scripsit contra errorem, qui inscribitur, Deinde, & operibus. Scripturæ præcipuae sunt, Rom. 8. Si secundum carnem vixeritis, morietisini. 1. Corinth. 6. Nolite errare: neque fornicarij, neque fures, neque adulteri, et c. regnum Dei possidebunt. Et similia habentur, Gal. 5. Ephel. 5. 1. Thes. 4. 1. Timoth. 6. & alibi, quæ omnia dicuntur baptizatis, ut ex iisdem locis patet.

Nota

NOTA SECUNDО, vtrumque errorem aliqua ex parte hoc nostro seculo instauratum esse. Nam PRIORE errorem instaurauit Ioannes Caluinus, qui hominem semel verè iustificatum docuit, non posse vñquam excidere à gratia, & salute. Nam in Antidoto Concilij Tridentini, sess. 7. can. 7. de Baptismo, dicit, Baptismo tanquā Dei chirographo nos certiores reddi de perpetua adoptionis gratia: & lib. 3. Instit. cap. 2. §. 11. & 12. docet, veram fidem semel habitam amitti non posse, esseque donum electorum proprium. Sed refutatio istius erroris, non est præsentis loci: non enim id ipse tribuit virtuti Baptismi, sed prædestinationi. Interim repugnat Scripturis apertissimè Caluini sententia, cùm Actor. 8. Simon Magus considererit, & baptizatus fuerit, & paulò post à fide, & charitate exciderit. Et præterea, si verum esset, quod vult Caluinus, nulli vñquam fuissent Apostatæ, nec vlli ex Catholicis hæretici fieren, quod non solum pugnat cum totius orbis terræ consensu, sed etiam cum Scripturis. Actor. 20. Ex vobis ipsis exurgēt viri loquentes peruersa, ut abducant discipulos post se. 1. Timoth. 1. Quidam circa fidem naufragauerunt. 1. Timoth. 4. In nouissimis temporibus discedent quidam à fide. Et cap. 6. Radix omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes, errauerunt à fide. Et 1. Ioan. 2. Ex nobis exierunt.

POSTERIOREM errorem instaurauit Lutherus in lib. de captiuit. Babylon. cap. de Baptismo, vbi habet illa ipsa verba, quæ Concilium in suo can. 6. damnauit. Nec ab ea sententia discordant eius discipuli, et si modum loquendi non probent. Tribus enim modis potest intelligi illa propositio: Non potest homo damnari, nisi inolit credere. PRIMO, vt sensus sit, nullum esse peccatum verè, & in se mortale, nisi incredulitatem. Et hoc non docent aduersarij, immò è contrario, contendunt omnia opera etiam optimè facta, esse peccata mortalia, si secundum rigorem iustitiae iudicentur à Deo. Vnde Kemnitius in censura canonis 6. Concilij Tridentini, probat ex Scripturis, multa peccata damnare posse hominem præter incredulitatem.

SECUNDО, vt sensus sit, peccata omnia, ita esse coniuncta cum infidelitate, & contrà fidem ita coniunctam esse cum iustificatione, vt non possit fides consistere cum ullo peccato mortali: proinde qui haberet fidem, nullum habere peccatum,

nec

nec posse perire, & contrà, quicunque peccat, hoc ipso caret fide. Quod quidem simile est ei, quod Catholici dicunt de charitate: Charitas enim reuera non potest consistere cum peccato mortali, & ideo nemo perit cum charitate, & nemo saluatur sine charitate. Hunc tensum vult esse Kemnitius. Ilius Lutheranæ propositionis in 2. parte Examinis, pag. 11, & sequentibus, ubi dicit, Lutherum nunquam sensisse non tantum gratiam præsentem per quodlibet peccatum mortale, sed id sensisse, posse hominem per veram fidem statim redire ad gratiam. Ut enim peccata destruunt fidem, ita fides restituens destruit omnia peccata.

TERTIO modo potest intelligi ea propositio, ut sensus sit posse hominem simul dum peccat, retinere fidem, & per hos non amittere Dei gratiam præsentem: quia licet peccata ei natura sua hominem reum facerent, & Dei inimicum, tamen fides permanens in corde facit, ne imputetur, & non damnent. Hunc sensum fatetur Kemnitius esse Epicureum, & meritò damnatam à Concilio eam propositionem in hunc sensu, quod etiam fatetur Caluinus in Antidicto huius canonis 6. Hinc enim datur licentia hominibus baptizatis patrati quævis peccata, modò simul credant ea sibi non imputari. Sed nullo modo Kemnitius concedit hanc fuisse mentem Lutheri.

NOTA TERTIO, rectissimè à Concilio damnatam est illam Lutheri sententiam. Nam & dicta est à Lutherio in sensu tertio, licet noli Kemnitius: præterea hæretica est etiam in secundo sensu, quem Kemnitius, & Caluinus admittunt. AC PRIMVM fuisse illam mentem Lutheri, patet ex his locis. In libro de Babylonica captiuitate, cap. de Baptismo, postquam dixerat, hominem baptizatum non posse damnari, nisi nolit credere, subiungit: Nulla peccata eum possunt damnare, nisi sola incredulitas: cetera omnia si redeat, vel stet fides, in promissionem diuinam baptizo factam, in momento absorbentur per eandem fidem. Hæc ille. Vbi vides, eum dicere, si redeat, vel stet fides. Putavit igitur Lutherus posse stetere fidem, dum quis peccat, & per eam fidem, peccata non imputari, etiam dum fiunt; quamquam Kemnitius non bonificat de hanc sententiam referrens, omisit illud; vel stet fides, Item in libro de libertate Christiana: Non facit, inquit, peccatum

sonam bonam nisi fides, nec malam, nisi incredulitas. Item in quæstione, An opera faciant ad salutem, hæc est prima assertio: *Vt nihil iustificat nisi fides, ita nihil peccat, nisi incredulitas.* Secunda assertio: *Iustificatio propriæ est fidei quarto modo: et peccatum incredulitatis.* Item in libro de votis monasticis: *Credentis in Christum nulla sunt tam mala opera, quæ possint illum accusare et damnare.* Denique in i. sermone super Euangelium feria 2. Pentecostes super illud: *Sic Deus dilexit mundum. Vbi fides, inquit, est, ibi nullum nocet peccatum.* Et addit; *Sic Deum nihil facere peccata credentium in se, quomodo pater nihil facit nugas ludentium infantium.* Vbi aperie loquitur de peccatis, quæ actu fiunt, & vult ea non nocere, quia per fidem reguntur, vel excusantur.

Quod autem etiam in secundo sensu falla sit ea proposicio, patet, quia repugnat Paulo, i. Corinth. 13. *Si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest.* Vbi Paulus docet, posse fidem esse sine charitate, & proinde hominem cum vera fide damnari. Respondebat Paulum loqui de fide miraculorum, non de fide iustificante. Contra, quia fides miraculorum nihil est aliud, nisi excellens fides Catholica, & iustificans suo modo. Vnde Paulus infra de eadem fide loquens, annumerat eam aliis virtutibus Theologicis: *Nunc, inquit, manet fides, spes, charitas.* Et hoc loco dicit: *Si habuero omnem fidem.* PRAETEREA, secundum Lutheranos nulla est ratio cur non possit fides ipsa iustificans manere cum peccato. Nam nihil est aliud, nisi fiducia diuinæ misericordie, ut ipsi passim definiunt. Quid autem prohibet, quod minus possit aliquis dum furatur, vel mœchatur, confidere, Deum non imputaturum eam actionem ad peccatum. DENIQUE, si potest cum fide manere peccatum factum, quod tamen verè peccatum est, & in iustificatis hæret, ut ipsi dicunt, cur non etiam peccatum, quod fit? certè si peccatum non posset consistere cum fide, id non esset ratione temporis præteriti, vel præsentis, sed ratione malitia, & fœdiratis ipsius peccati. At peccatum iam factum cum tota sua malitia, & fœditate manet præsente fide. Ergo fieri etiam potest præsente fide. Quare coguntur, si principia sua destruere nolunt, admittere tertium illum sensum cum Lutero: quem tamen fatentur Epicuræum esse ac meritò damnatum à Concilio Tridentino,

CAPUT

CAPUT XV.

Per Baptismum non liberari homines à seruanda lege Dei.

SEQVITVR ALTERA propositio de secundis. Et Baptismi: *Baptismus non id efficit, ut homines solius fidei debitor sit, non autem implenda uersa leges Christi.* Hęc habetur in 7. can. Concilij Trident. Est autem obseruandum PRIMO, duobus modis intelligi posse hominem baptizatum dici liberum a legi diuina seruanda. VNO modo, ut facere contra eam legem non sit iniustum, nec peccatum, quasi lex abrogata esset. Et hoc non docent aduersarij, quippe qui volunt omnia opera iustorum esse peccata, quia nunquam implet legem, ut oportet. Et in hoc sensu fatetur Kemnitius in 2. part. Exam. pag. 216. recte positum esse Concilij canonem, & contrariam sententiam esse blasphemam in ipsum Baptismum. Itaque de hoc sensu non est controuersia.

ALTERO modo intelligi potest, ut facere contra legem sit quidem peccatum, tamen non imputetur iis, qui fidem habent; nec pendeat iustificatio, aut salus ab impletione legis, sed à sola misericordia, quae per fidem apprehenditur. Et in hoc sensu Lutherani omnes docent (licet alij timidiūs, alij liberiūs loquantur) non obligari Christianos ad legē diuinam, sed solūm ad fidem, immò in hoc constituunt summam libertatis Euangelicæ; ut patet ex lib. Lutheri de votis monasticis, vbi in hoc dicit 'consistere libertatem Euangeli, quod quia conscientia sit libera ab omnibus operibus, non quidem faciendis (volunt enim ea fieri, ut fructus fidei) sed accusantibus, & defendantibus; quia nulla opera sunt tam mala, quæ credentem accusare valeant, & damnare; nulla tam bona, quæ cum queant defendere, & iustificare. Item in comment. 2. cap. ad Galat. instituit hunc dialogum: *Si conscientia dihat, Percasti; responde, Peccavi. Ergo Deus puniet, & damnabit; non. At lex Dei hoc dicit; sed nihil mihi cum lege. Quare? quia habeo libertatem.* Idem satis aperte docet Ioannes Calvinus, libro 3. Institut. cap. 19. §. 2. 4. & 7.

Nota SECUNDO, quid aduersarij de Concilij canonone sentiantur.